

مقایسه دستورالعمل حاکمیت شرکتی سازمان بورس

به اهتمام: امیر حمزه ملکیان

فصل	دستورالعمل قبلی (مصوب سال ۱۳۹۷)	دستورالعمل جدید (مصوب سال ۱۴۰۱)
فصل یک - تعاریف	ماده ۱- اصطلاحات و واژه‌های تعریف شده در ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار ج.ا.ا، در صورت کاربرد، با همان مفاهیم در این دستورالعمل به کار رفته‌اند. سایر اصطلاحات و واژه‌های به کار رفته به شرح زیر تعریف می شوند:	ماده ۱- اصطلاحات و واژه های تعریف شده در ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار ج.ا.ا و ماده ۱ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید در راستای تسهیل اجرای سیاستهای کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، در صورت کاربرد، با همان مفاهیم در این دستورالعمل به کار رفته اند. سایر اصطلاحات و واژه های به کار رفته به شرح زیر تعریف می شوند:
	بند ۱- عضو مستقل هیات مدیره: شخص حقیقی عضو هیات مدیره است که شرایط استقلال را دارا باشد.	حذف بند
	بند ۲- سهامدار عمده: سهامداری که بطور مستقیم یا غیرمستقیم به همراه شرکت‌های فرعی و وابسته، توانایی انتخاب حداقل یکی از اعضای هیات مدیره شرکت را دارا میباشد.	بند ۱- عدم تغییر
	بند ۳- سهام کنترلی: حداقل میزان سهام مورد نیاز برای آنکه دارنده آن قادر به تعیین اکثریت اعضای هیات مدیره باشد.	بند ۲- عدم تغییر
	بند ۴- مدیر غیرموظف: مدیری است که هیچگونه مسئولیت اجرایی زیر نظر مدیرعامل ندارد.	بند ۳- عضو غیرموظف: عضو هیات مدیره ای است که هیچگونه رابطه استخدامی یا شرکت نداشته باشد.
	بند ۵- مدیران اصلی: اشخاصی که به طور موظف یا غیرموظف اختیار و مسئولیت برنامه‌ریزی، هدایت و کنترل فعالیت‌های شرکت را به طور مستقیم یا غیرمستقیم بر عهده دارند	بند ۴- عدم تغییر
	بند ۶- شرایط استقلال: فقدان هرگونه رابطه یا منافع مستقیم یا غیرمستقیم که بر تصمیم‌گیری مستقل و بیطرفانه شخص اثرگذار باشد به‌گونه‌ای که موجب جهت‌گیری وی به سمت منافع شخصی یا گروه خاصی از سهامداران شرکت یا سایر ذینفعان شود و نیز سبب عدم رعایت یکسان منافع سهامداران یا صرفه و صلاح شرکت گردد.	حذف بند
	بند ۸- کنترل: توانایی راهبردی سیاست‌های مالی و عملیاتی یک شرکت به منظور کسب منافع اقتصادی از فعالیت‌های آن، می باشد. موارد زیر برخی از مصادیقی است که هر یک به تنهایی منجر به کنترل می شود:	بند ۵- کنترل: همان مفهوم به کار رفته در استاندارد حسابداری شماره ۳۹ است.
	الف) در اختیار داشتن اکثریت حق رای به طور مستقیم یا غیرمستقیم ب) داشتن مالکیت به طور مستقیم یا غیرمستقیم و در اختیار داشتن حق تعیین یا برکناری اکثریت اعضای هیات مدیره پ) داشتن حق تصمیم‌گیری در مورد امور مهم شرکت به طور مستقیم یا غیرمستقیم از طریق مفاد مندرج در اساسنامه یا انعقاد قرارداد با شرکت ت) داشتن مالکیت به طور مستقیم یا غیرمستقیم و داشتن اکثریت حق رای از طریق توافق با سایر سهامداران	
	بند ۹- شرکت اصلی: یک شرکت که دارای یک یا چند شرکت فرعی است.	بند ۶- عدم تغییر
	بند ۱۰- شرکت فرعی: یک شرکت که تحت کنترل یک شرکت دیگر (شرکت اصلی) است.	بند ۷- عدم تغییر
	بند ۱۱- گروه: شرکت اصلی و کلیه شرکت‌های فرعی آن.	بند ۸- عدم تغییر
	بند ۱۲- شرکت وابسته: یک شرکت سرمایه‌پذیر که شرکت سرمایه‌گذار در آن نفوذ قابل‌ملاحظه دارد، اما شرکت فرعی یا شرکت خاص آن محسوب نمی شود. نفوذ قابل‌ملاحظه، توانایی مشارکت در تصمیم‌گیریهایی مربوط به سیاست‌های مالی و عملیاتی یک شرکت، ولی نه در حد کنترل یا کنترل مشترک سیاست‌های مزبور است.	بند ۹- شرکت وابسته: عدم تغییر در کلیات
	بند ۱۳- اشخاص وابسته: اشخاص وابسته مندرج در دستورالعمل الزامات افشای اطلاعات و تصویب معاملات اشخاص وابسته ناشران بورسی و فرابورسی می باشد.	بند ۱۰- عدم تغییر
	بند ۱۴- مشارکت خاص: عبارت است از توافقی قراردادی که به موجب آن دو یا چند شخص، کنترل مشترک یک فعالیت اقتصادی را به عهده می گیرند. کنترل مشترک، مشارکت در کنترل یک فعالیت اقتصادی به موجب یک توافق قراردادی است و تنها هنگامی وجود دارد که تصمیم‌گیری های مالی و عملیاتی راهبردی مربوط به آن فعالیت، مستلزم اتفاق آرای اشخاص دارای کنترل مشترک باشد.	بند ۱۱- مشارکت خاص: مشارکتی است که به موجب آن، طرف های دارای کنترل مشترک بر مشارکت، نسبت به خالص دارایی های مشارکت از حق برخوردار هستند.
بند ۱۵- افشا: انتشار عمومی و به موقع اطلاعات مطابق ضوابط و دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات شرکت‌های ثبت شده نزد سازمان و سایر مقررات ذیربط، می باشد.	بند ۱۲- عدم تغییر	
ماده ۲- هدف از اصول حاکمیت شرکتی، کمک به خطمشی گذاران در ارزیابی و بهبود چارچوب قانونی، مقرراتی و نهادی برای حاکمیت شرکتی با هدف حمایت از اربخشی، کارایی، رشد پایدار و ثبات مالی شرکت است.	ماده ۲- عدم تغییر	
فصل دو - اصول حاکمیت شرکتی	ماده ۳- هیات مدیره باید نسبت به ایجاد، استمرار و تقویت سازوکارهای اربخشی جهت کسب اطمینان معقول از تحقق شدن اصول حاکمیت شرکتی به شرح زیر، اقدام نماید.	ماده ۳- بدین منظور مشروح اقدامات انجام شده باید در یک سرفصل جداگانه در گزارش فعالیت هیات مدیره منعکس و در مجمع عمومی عادی به سهامداران ارائه شود.
	۱- اربخشی چارچوب حاکمیت شرکتی: چارچوب حاکمیت شرکتی باید سطح شفافیت و منصفانه بودن بازارها و تخصیص کارایی منابع شرکت را بهبود دهد، با سلسله مراتب قوانین و مقررات سازگار باشد.	۱- عدم تغییر در کلیات
	۲- حفظ حقوق سهامداران و برخورد یکسان با آن‌ها: چارچوب حاکمیت شرکتی باید از حقوق سهامداران حفاظت و اعمال حق آن‌ها را تسهیل کند.	۲- عدم تغییر
	۳- رعایت حقوق سایر ذینفعان: چارچوب حاکمیت شرکتی باید، حقوق سایر ذینفعان را طبق آنچه در قوانین یا بر مبنای قراردادهای مشخص شده است در نظر بگیرد و همکاری و فعالانه شرکت‌ها و سایر ذینفعان را در ایجاد ثروت، اشتغال و پایداری شرکت‌های دارای وضعیت مالی شفاف، تشویق کند.	۳- عدم تغییر در کلیات
	۴- انگیزه بخشی به ذینفعان: چارچوب حاکمیت شرکتی باید، انگیزه‌های روشنی درون زنجیره سرمایه‌گذاری فراهم کند و در کنار تحقق اهداف شرکت به نحوی به کارکرد بازار سرمایه کمک کند که به حاکمیت شرکتی شایسته بینجامد.	۴- سرمایه گذاران نهادی، بازار سهام و سایر واسطه های مالی: و بستری فراهم کند که مشارکت کنندگان بازار سهام به گونه ای عمل کنند تا به حاکمیت شرکتی خوب کمک کند.
	۵- افشا و شفافیت: چارچوب حاکمیت شرکتی باید این اطمینان را فراهم نماید که تمام موضوعات بااهمیت مرتبط با شرکت به موقع و صحیح افشا می شود.	۵- عدم تغییر
	۶- مسوولیت‌پذیری هیات مدیره: چارچوب حاکمیت شرکتی باید، نسبت به هدایت راهبردی شرکت، پایش اربخشی مدیریت به وسیله هیات مدیره و پاسخگویی اعضای هیات مدیره به سهامداران و سایر ذینفعان اطمینان فراهم نماید.	۶- عدم تغییر
	تبصره ۱- هیات مدیره باید نسبت به استقرار سازوکارهای اربخشی جهت کسب اطمینان معقول از تحقق شدن اصول حاکمیت شرکتی در شرکت‌های فرعی نیز اقدام نماید و بر اجرای اربخشی آن نظارت کند.	تبصره ۱- عدم تغییر
	تبصره ۲- هیات مدیره باید نسبت به مستندسازی سازوکارهای مناسب جهت دستیابی به اهداف مندرج در این ماده اقدام نماید.	تبصره ۲- عدم تغییر
	-	تبصره ۳- هیات مدیره، مدیرعامل و مدیران ارشد باید به هنگام اخذ هرگونه تصمیم برای ناشر، با حداکثر حسن نیت منافع تمامی سهامداران ازجمله سهامداران اقلیت را بصورت یکسان در نظر گیرند و نمی توانند منافع برخی سهامداران، از جمله سهامداران سهامدارانی که ایشان را بصورت مستقیم یا غیرمستقیم، به نمایندگی در هیات مدیره منصوب کرده است، بر منافع ناشر ترجیح دهند.
	-	تبصره ۴- اعضای هیات مدیره در خصوص موضوعاتی که دارای آثار مالی با اهمیتی بر شرکت بوده یا مشمول قانون تجارت، لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷، قانون بازار اوراق بهادار ج.ا.ا، قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید و مقررات سازمان بورس و اوراق بهادار باشد، باید پس از استماع گزارش بالاترین مقام مالی شرکت تصمیم گیری نمایند. این موضوع باید به نحو مقتضی در صورتجلسه هیات مدیره منعکس شود.

مقایسه دستورالعمل حاکمیت شرکتی سازمان بورس

به اهتمام: امیرحمزه ملکیان

فصل	دستورالعمل قبلی (مصوب سال ۱۳۹۷)	دستورالعمل جدید (مصوب سال ۱۴۰۱)
فصل سه - هیات مدیره و مدیرعامل	ماده ۴- اعضای هیات مدیره و مدیرعامل برای ایفای مسئولیت‌های خود در شرکت و در راستای رعایت ضوابط و الزامات قانونی باید دارای تحصیلات، تجربه و فاقد محکومیت قطعی کیفری موثر یا انضباطی موضوع قوانین و مقررات بازار سرمایه باشند. تعداد اعضای هیات مدیره باید به میزانی باشد که امکان انجام بحث‌های سودمند و تصمیم‌گیری منطقی و همچنین نظارت کافی در ارتباط با امور شرکت فراهم باشد. اکثریت اعضای هیات مدیره باید غیرموظف باشند و تعداد اعضای مستقل هیات مدیره نباید کمتر از ۳۰ درصد تعداد کل اعضای هیات مدیره باشد.	ماده ۴- تجربه لازم (مطابق ضوابط مندرج در آیین نامه ماده ۱۳ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید در راستای تسهیل اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی) و فاقد محکومیت قطعی کیفری یا انضباطی موثر موضوع قوانین و مقررات بازار سرمایه بوده و یا یکسال از اتمام آن گذشته باشد. در این خصوص اعضای هیات مدیره اقرارنامه ای مبنی بر رعایت شرایط یاد شده به کمیته انتصابات ارائه می نمایند. تبصره ۱- اکثریت اعضای هیات مدیره باید غیرموظف باشند. پانکها، موسسات مالی و اعتباری و بیمه ها موظفند مفاد این تبصره را با لحاظ اساسنامه نمونه مصوب سازمان اجرا نمایند.
	تبصره ۱- تعداد اعضای هیات مدیره برای شرکت‌های بزرگ، به تشخیص و اعلام سازمان، حداقل هفت نفر می باشد.	حذف تبصره
	تبصره ۲- تعداد اعضای مستقل در شرکت‌ها حسب صلاحدید سازمان قابل افزایش است.	حذف تبصره
	تبصره ۳- موظف شدن اعضای هیات مدیره صرفا پس از تصویب هیات مدیره امکان پذیر خواهد بود و مدیر ذینفع در این تصمیم‌گیری حق رأی ندارد.	تبصره ۵- عدم تغییر
	تبصره ۴- هر یک از اعضای اصلی هیات مدیره باید معادل یک دهم درصد سهام شرکت یا حداقل معادل پنج میلیارد ریال از سهام شرکت را به عنوان سهام وثیقه مدیران نزد شرکت تودیع کنند.	حذف تبصره
	تبصره ۵- در ترکیب هیات مدیره، باید حداقل یک عضو غیرموظف حضور داشته باشد که دارای تحصیلات مالی (حسابداری، مدیریت مالی، اقتصاد، و مدیریت با گرایش مالی) و تجربه مرتبط باشد.	تبصره ۴- عدم تغییر
	تبصره ۶- اعضای موظف هیات مدیره نمی توانند در شرکتی دیگر، مدیرعامل یا عضو موظف هیات مدیره باشند. هیچ یک از اعضای هیات مدیره نباید اصالتاً یا به نمایندگی از شخص حقوقی همزمان در بیش از ۳ شرکت به عنوان عضو غیرموظف هیات مدیره انتخاب شوند. اعضای هیات مدیره باید در این خصوص، اقرارنامه‌ای را نیز به کمیته انتصابات ارائه نمایند.	تبصره ۲- رئیس هیات مدیره یک شرکت نمی تواند همزمان هیچ گونه سمت دیگری در همان شرکت داشته باشد، مدیر عامل و اعضای موظف هیات مدیره نمی توانند در شرکت های ثبت شده نزد سازمان بورس یا نهادهای مالی دیگر، مدیرعامل یا عضو موظف هیات مدیره بوده و یا سمت اجرایی داشته باشند. هیچ یک از اعضای هیات مدیره نباید اصالتاً یا به نمایندگی از شخص حقوقی همزمان در بیش از ۳ شرکت ثبت شده نزد سازمان بورس یا نهادهای مالی، به عنوان عضو هیات مدیره انتخاب شوند. اعضای هیات مدیره باید در این خصوص، اقرارنام های را به کمیته انتصابات ارائه نمایند.
	ماده ۵- هیات مدیره مسئول تدوین و پیاده‌سازی اخلاق سازمانی در شرکت می باشد و باید از ساز و کارهای اجرایی و الزام اجرایی شدن اخلاقی سازمانی اطمینان حاصل نماید.	ماده ۵- عدم تغییر
	-	تبصره ۳- اعضای هیات مدیره باید علاوه بر اقرارنامه موضوع تبصره ۲ این ماده، به صورت مکتوب قبولی سمت عضویت در هیات مدیره و پذیرش تعهدات و مسئولیت های آن را به کمیته انتصابات اعلام نمایند.
	ماده ۶- هیات مدیره باید با اتخاذ رویه‌های مناسب، در چارچوب قوانین و مقررات، رعایت یکسان حقوق کلیه سهامداران از جمله موارد زیر را برقرار نماید:	ماده ۶- عدم تغییر
	۱- حضور و اعمال حق رأی در مجامع ۲- دسترسی به اطلاعات به موقع و قابل اتکای شرکت ۳- تمکک و ثبت مالکیت سهام ۴- سهیم بودن در منافع شرکت ۵- پرداخت به موقع سود سهام	
	ماده ۷- معاملات با اشخاص وابسته باید به شکلی تایید و اجرا شود که از کنترل مناسب تضاد منافع اطمینان حاصل شود و از منافع شرکت و سهامداران حفاظت کند.	ماده ۷- معاملات با اشخاص وابسته باید به شکلی تایید و اجرا شود که از جنبه های منصفانه بودن، افشای کامل و عدم شرکت مدیر ذینفع در رای گیری یا در نظر گرفتن اشخاص غیروابسته باید بلافاصله به عموم افشا شود.
	تبصره ۱- تضاد منافع در معاملات با اشخاص وابسته باید توسط هیات مدیره به نحو مناسب نظارت و افشا شود.	تبصره ۱- هیات مدیره موظف است در معاملات با اهمیت با اشخاص وابسته مربوط به دارایی های ثابت مشهود، داراییهای نامشهود و سرمایه گذاری ها، از گزارش کارشناس رسمی منتخب از سوی مراجع ذیصلاح قانونی استفاده نماید. جزئیات معاملات موضوع این تبصره از قبیل موضوع معامله، قیمت معامله، فرآیند تعیین قیمت و دلایل عدم انجام معامله با اشخاص غیروابسته باید بلافاصله به عموم افشا شود.
	تبصره ۲- هر یک از مدیران اصلی باید داشتن منافع بااهمیت به شکل مستقیم یا غیرمستقیم یا به نمایندگی از طرف اشخاص ثالث، در یک معامله یا موضوع تاثیرگذار بر شرکت را نزد هیات مدیره افشا کنند.	تبصره ۵- کمیته حسابرسی موظف است نسبت به معاملات اشخاص وابسته از جنبه های منصفانه بودن، افشای کامل و عدم شرکت مدیر ذینفع در رای گیری یا در نظر گرفتن کلیه مقررات و استانداردهای حاکم بر انجام معاملات بااشخاص وابسته (اعم از ماده ۱۲۹ لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷، دستورالعمل الزامات افشای اطلاعات و تصویب معاملات اشخاص وابسته ناشران بورسی و فرابورسی و استاندارد حسابداری شماره ۱۲) اظهارنظر نموده و رؤس معاملات بررسی شده را به صورت جداگانه به هیات مدیره منعکس و ذیل آن را امضا نماید. موارد این تبصره میباید به صورت جداگانه به پیوست گزارش فعالیت هیات مدیره افشا شده و در جلسه مجمع عمومی عادی به سهامداران ارائه شود.
	ماده ۸- هیات مدیره باید اقدامات لازم را جهت استقرار سازوکارهای کنترل داخلی اثربخش به منظور اطمینان‌بخشی معقول از حفاظت از داراییها و منابع شرکت در برابر اتلاف، تقلب و سوء استفاده، تحقق کارایی و اثربخشی عملیات شرکت، کیفیت گزارشگری مالی و غیرمالی و رعایت قوانین و مقررات، برقرار نماید. همچنین واحد حسابرسی داخلی را مطابق با ضوابط و مقررات سازمان، تشکیل و مورد نظارت قرار دهد.	ماده ۸- در این خصوص گزارش های واحد حسابرسی داخلی در رابطه با ارزیابی کنترل های داخلی از تمام جنبه های فوق باید هر ۳ ماه به هیات مدیره ارائه شود و هیات مدیره موظف است آن را مورد بررسی قرار دهد.
ماده ۹- هیات مدیره باید سیستم کنترل‌های داخلی را حداقل به طور سالانه بررسی و نتایج آن را در گزارشی تحت عنوان گزارش کنترل‌های داخلی درج و افشا نماید. حسابرس مستقل شرکت باید در گزارش خود به مجمع عمومی صاحبان سهام در خصوص رعایت استقرار و به کارگیری سیستم کنترل‌های داخلی مناسب و اثربخش توسط شرکت مطابق با ضوابط و مقررات مرتبط، اظهارنظر کند.	ماده ۹ - عدم تغییر در کلیات	
ماده ۱۰- هیات مدیره باید سازوکاری را طراحی و پیاده‌سازی نماید که از رعایت کلیه قوانین و مقررات در خصوص دارندگان اطلاعات نهانی اطمینان حاصل شود.	ماده ۱۰- عدم تغییر	
ماده ۱۱- هیات مدیره باید سازوکار مناسبی را جهت جمع‌آوری و رسیدگی به گزارش‌های مربوط به نقض قوانین و مقررات و تارسایی در شرکت، تدوین و بر اجرای آن نظارت داشته باشد.	ماده ۱۱- عدم تغییر	
ماده ۱۲- هیات مدیره باید مبنای حقوق و مزایای اعضای هیات مدیره و مدیران ارشد را به گونه‌ای متناسب تعیین نماید که با منافع بلندمدت شرکت همسو باشد و منجر به انگیزه‌بخشی اعضا هیات مدیره شود.	ماده ۱۲- عدم تغییر	
تبصره - اعضای هیات مدیره نمی توانند برای سمت خود به عنوان عضو هیات مدیره، وجوهی را تحت عنوان پاداش یا سایر عناوین، غیر از آنچه که در مجمع تعیین شده، مقرر نمایند.	تبصره - عدم تغییر	

مقایسه دستورالعمل حاکمیت شرکتی سازمان بورس

به اهتمام: امیرحمزه ملکیان

فصل	دستورالعمل قبلی (مصوب سال ۱۳۹۷)	دستورالعمل جدید (مصوب سال ۱۴۰۱)
ادامه فصل سه - هیات مدیره و مدیرعامل	<p>ماده ۱۳- وظایف هیات مدیره در موارد زیر غیرقابل تفویض است:</p> <p>۱- انتخاب هیات عامل، مدیرعامل و قائم مقام یا جانشین وی، اعضای کمیته‌های ریسک، حسابرسی، انتصابات و جبران خدمات و سایر کمیته‌های هیات مدیره، مدیر حسابرسی داخلی و نظارت بر عملکرد آنان</p> <p>۲- معرفی عضو اعضای هیات مدیره برای شرکت‌های فرعی و وابسته و تعیین نماینده عضو حقوقی هیات مدیره در شرکت‌های فرعی و وابسته</p> <p>۳- تعیین حقوق، مزایا و پاداش مدیرعامل و قائم مقام وی، اعضای کمیته حسابرسی و سایر کمیته های هیات مدیره که عضو هیات مدیره نیستند و مدیر حسابرسی داخلی و مبلغ و محتوای قراردادهای حسابرسی داخلی</p> <p>۴- تصویب برنامه راهبردی، خط‌مشی های اجرایی، منشور اخلاق سازمانی، آیین‌نامه‌های لازم جهت اداره امور و فعالیت‌ها از جمله آیین‌نامه استخدام، معاملات، حقوق و دستمزد، تعیین صلاحیت، تعیین سمت و سایر مقررات شرکت</p> <p>۵- کسب اطمینان از استقرار ساز و کارهای مناسب برای مدیریت ریسک</p> <p>۶- تصویب و افشای معاملات بااهمیت شرکت با اشخاص وابسته مطابق با ضوابط و مقررات سازمان</p> <p>۷- تصویب معاملات بااهمیت مربوط به داراییهای ثابت مشهود و نامشهود و سرمایه‌گذاری ها و استقراض</p> <p>۸- تعیین شرایط تزهین و توثیق عمده اموال و هبه یا صلح اموال یا حقوق شرکت</p> <p>۹- تصویب بودجه سالانه شرکت و نظارت بر اجرای آن</p> <p>۱۰- تصویب سیاست های مربوط به تعیین قیمت و شرایط فروش محصولات و ارائه خدمات</p>	<p>ماده ۱۳- وظایف هیات مدیره در موارد زیر غیرقابل تفویض است:</p> <p>۱- عدم تغییر</p> <p>۲- عدم تغییر</p> <p>۳- عدم تغییر در کلیات</p> <p>۴- عدم تغییر</p> <p>۵- عدم تغییر</p> <p>۶- عدم تغییر</p> <p>۷- عدم تغییر</p> <p>۸- عدم تغییر</p> <p>۹- عدم تغییر</p> <p>۱۰- عدم تغییر</p> <p>۱۱- تایید صورت های مالی و پذیرش مسئولیت آن</p>
	ماده ۱۴- در تعیین سمت اعضای هیات مدیره، عضو ذینفع نباید در رای گیری شرکت کند.	-
	ماده ۱۵- کلیه شرکت‌ها باید کمیته حسابرسی و کمیته انتصابات را تحت نظر هیات مدیره تشکیل و عملکرد آن را مورد نظارت قرار دهند. همچنین شرکت‌ها، در صورت اعلام سازمان یا به تشخیص هیات مدیره، باید سایر کمیته‌های تخصصی از قبیل کمیته "ریسک" و "جبران خدمات" را تحت نظر هیات مدیره تشکیل و عملکرد آن‌ها را مورد نظارت قرار دهند.	<p>ماده ۱۴- کلیه شرکت ها باید کمیته های زیر را تحت نظر هیات مدیره تشکیل و عملکرد آن را مورد نظارت قرار دهند:</p> <p>۱- کمیته حسابرسی</p> <p>۲- کمیته انتصابات</p> <p>۳- کمیته ریسک</p>
	تبصره ۱- بانک‌ها و شرکت‌های بیمه باید علاوه بر تشکیل کمیته‌های مدنظر این دستورالعمل، کمیته‌های تعیین شده توسط بانک مرکزی و بیمه مرکزی طبق قوانین و مقررات مرتبط را نیز تشکیل دهند.	حذف تبصره
	تبصره ۲- کمیته انتصابات حداقل از سه عضو که اکثریت آنها، اعضای مستقل و غیرموظف هیات مدیره هستند، تشکیل می گردد و رئیس این کمیته باید عضو غیرموظف هیات مدیره باشد. برخی از وظایف کمیته انتصابات به شرح زیر است:	<p>تبصره ۴- اهم وظایف کمیته انتصابات به شرح زیر است:</p> <p>حذف بند ۱</p> <p>۲- عدم تغییر در کلیات و صرفا حذف واژه برکناری مدیرعامل</p> <p>۳- عدم تغییر</p> <p>۴- عدم تغییر</p>
	۱- بررسی و اجراء شرایط مقرر برای نامزدهای هیات مدیره، از جمله بررسی اجراء شرایط ذکر شده در این دستورالعمل در خصوص استقلال نامزدها	-
	۲- پیشنهاد انتصاب و برکناری مدیرعامل و مدیران ارشد شرکت اصلی و اعضای هیات مدیره شرکت‌های فرعی به هیات مدیره	-
	۳- پیشنهاد نامزدهایی برای عضویت در کمیته‌های تخصصی به هیات مدیره	-
	۴- پیشنهاد برنامه آموزشی اتخاذ سیاست‌های لازم به منظور توجیه وظائف هیات مدیره برای اعضای جدید هیات مدیره، مدیرعامل و مدیران ارشد	-
	تبصره ۱- تعداد اعضای کمیته ها باید ۳ یا ۵ نفر بوده و هیات مدیره موظف است منشور مرتبط با هر کدام از کمیته ها را به تصویب برساند.	-
	تبصره ۲- اکثریت اعضای کمیته ها باید عضو مستقل خارج از هیات مدیره باشند. شرایط استقلال در منشور کمیته حسابرسی شرکت نمونه (سهامی عام) تعریف شده است.	-
تبصره ۳- وظایف کمیته حسابرسی مطابق با منشور کمیته حسابرسی شرکت نمونه (سهامی عام) است.	-	
تبصره ۵- حداقل یکی از اعضای کمیته ریسک باید دارای تخصص، دانش و تجربه کافی در زمینه ریسک باشد.	-	
<p>اهم وظایف کمیته ریسک به شرح زیر است:</p> <p>۱- پیشنهاد رویکردها، راهبردها و سیاست های مدیریت ریسک به هیات مدیره شرکت</p> <p>۲- بررسی وضعیت ریسک های شرکت بر حسب درجه ریسک پذیری و اشتباهی ریسک تعیین شده هیات مدیره و در صورت لزوم مشاوره به مدیرعامل و یا واحد حسابرسی داخلی</p> <p>۳- تحلیل مدیریت ریسک در سطح کلان هیات مدیره</p> <p>۴- بررسی اثربخشی سیستم مدیریت ریسک شرکت و همچنین بررسی عملکرد مدیریت ریسک</p> <p>۵- شناسایی نارسایی های موجود در مدیریت ریسک جهت طرح در هیات مدیره</p>	-	
تبصره ۶- اشخاص می توانند در هر شرکت با در نظر گرفتن الزامات ذکر شده در کمیته های مختلف آن شرکت به طور همزمان عضویت داشته باشند، با این وجود هیچ شخصی نمی تواند به طور همزمان در بیش از ۳ کمیته از شرکت های ثبت شده نزد سازمان یا نهادهای مالی، عضویت داشته باشد. در این خصوص باید اقرارنامه ای به کمیته انتصابات ارائه شود.	-	
ماده ۱۶- هیات مدیره باید فرآیندی را مستقر کند که بر اساس آن، هر ساله اثربخشی هیات مدیره و مدیرعامل، کمیته حسابرسی، سایر کمیته‌های تخصصی هیات مدیره و مدیرعامل، و همچنین اعضای هیات مدیره زیربط در شرکت‌های فرعی و وابسته را ارزیابی کند. تمامی این ارزیابی ها باید به نحو مناسبی مستندسازی شوند.	<p>ماده ۱۶- و نتایج آن در یک سرفصل جداگانه در گزارش فعالیت هیات مدیره منعکس و در مجمع عمومی عادی ارائه شود.</p>	
ماده ۱۷- هیات مدیره باید اطمینان یابد که اعضای هیات مدیره ضمن اطلاع از الزامات کاری و مسئولیت های خود، به طور پیوسته مهارت‌ها و آگاهی های خود را در زمینه کسب و کار و حاکمیت شرکتی به روز می کنند تا وظایف خود را در هیات مدیره و کمیته‌های آن به نحو اثربخش انجام دهند. این موضوع باید به نحو مناسب مستندسازی شود.	<p>ماده ۱۶- در این خصوص باید آموزش مناسب و کافی صورت گرفته و اعضای هیات مدیره، اقرارنامه مرتبط با آگاهی از الزامات مقرراتی و مسئولیت های خود را ارائه نمایند.</p>	
تبصره - اعضای هیات مدیره، باید دانش لازم در زمینه مالی و حقوقی کسب نمایند.	تبصره - عدم تغییر	
ماده ۱۸- هیات مدیره باید از طراحی و اجرای مناسب سازوکارهای برقراری روابط مؤثر با سرمایه‌گذاران اطمینان یابد.	ماده ۱۷- عدم تغییر	

مقایسه دستورالعمل حاکمیت شرکتی سازمان بورس

به اهتمام: امیرحمزه ملکیان

فصل	دستورالعمل قبلی (مصوب سال ۱۳۹۷)	دستورالعمل جدید (مصوب سال ۱۴۰۱)
ادامه فصل سه - هیات مدیره و مدیرعامل	ماده ۱۹- رئیس هیات مدیره نباید همزمان، مدیرعامل شرکت یا از اشخاص زیر نظر مدیرعامل باشد. وظایف، اختیارات و مسئولیت‌های رئیس هیات مدیره، مدیرعامل و سایر اعضای هیات مدیره، نحوه تنظیم دستور جلسات هیات مدیره و نحوه تصمیم‌گیری و تصویب آن در قالب منشور هیات مدیره باید مشخص شود و به تصویب هیات مدیره برسد. همچنین وظایف، اختیارات و مسئولیت‌های افراد فوق‌الذکر نباید هیچ‌گونه تناحلی یا یکدیگر داشته باشند. رئیس هیات مدیره مسئول اداره اثربخش جلسات هیات مدیره و اطمینان از این که مسائل مهم و راهبردی شرکت در دستور جلسات هیات مدیره گنجانده شده است، صراحتاً باشد.	ماده ۱۸- عدم تغییر در کلیات (طبق تبصره ۲ ماده ۴ رئیس هیات مدیره یک شرکت نمی تواند همزمان هیچ گونه سمت دیگری در همان شرکت داشته باشد).
	ماده ۲۰- مدیرعامل مسئولیت اصلی امور اجرایی شرکت را بر عهده دارد. و طبق قوانین و مقررات، تصمیمات و مصوبات هیات مدیره را اجرا و گزارش‌های دقیق، به موقع و شفاف از عملکرد خود و شرکت در اختیار هیات مدیره قرار دهد.	ماده ۱۹- عدم تغییر
	ماده ۲۱- هیات مدیره باید دارای یک دبیر باشد که زیر نظر رئیس هیات مدیره ، مسئولیت (عدم تغییر در سایر مفاد)	ماده ۲۰- هیات مدیره باید دارای یک دبیر باشد که زیر نظر رئیس هیات مدیره ، مسئولیت (عدم تغییر در سایر مفاد)
	تبصره ۱- مستندات و اطلاعات موضوع این ماده، شامل مستندات و اطلاعات ارسالی کمیته‌های تخصصی هیات مدیره، باید در اسرع وقت و بدون هیچ مانعی جهت ارائه به هیات مدیره در اختیار دبیر هیات مدیره قرار گیرد. تبصره ۲- خلاصه‌ای از موضوعاتی که قرار است در هر جلسه‌ای مطرح شود، باید طی دستورجلسه‌ای همراه دعوتنامه، قبل از جلسه به اطلاع اعضای هیات مدیره برسد تا اعضا بتوانند تصمیمات مرتبط را اتخاذ نمایند.	حذف تبصره حذف تبصره
	ماده ۲۲- ریاست دبیرخانه هیات مدیره به عهده دبیر هیات مدیره است که از بین افراد دارای صلاحیت و ویژگیهای لازم با پیشنهاد رئیس هیات مدیره و تصویب هیات مدیره منصوب و زیر نظر رئیس هیات مدیره انجام وظیفه می کند. انتخاب افراد خارج از هیات مدیره به عنوان دبیر هیات مدیره بلامانع است. وجود دبیر هیات مدیره، نافی تکالیف و وظایف رئیس هیات مدیره مطابق قوانین و مقررات مرتبط نمی باشد.	ماده ۲۱- عدم تغییر در کلیات و صرفاً حذف دبیرخانه هیات مدیره
	ماده ۲۳- مسئولیت تنظیم صورت مذاکرات، مصوبات، پیگیری و تهیه گزارش اجرای مصوبات بر عهده دبیر هیات مدیره است. وی باید تمام مصوبات را به ترتیب شماره و تاریخ جلسه نگهداری کند. تبصره- تشکیلات و رویه‌های اجرایی دبیرخانه هیات مدیره باید در قالب منشوری به پیشنهاد رئیس هیات مدیره و تصویب هیات مدیره مدون و مستقر شود.	ماده ۲۲- عدم تغییر حذف تبصره
	ماده ۲۴- جلسات هیات مدیره باید در هر ماه حداقل یک بار برگزار شود. ترتیب و تاریخ برگزاری جلسات هیات مدیره باید در اولین جلسه هیات مدیره برای دوره‌های شش‌ماهه به تصویب هیات مدیره برسد. هیات مدیره باید تعداد جلسات برگزار شده طی سال و جلسات کمیته‌های تخصصی و دفعات حضور هر یک از اعضای هیات مدیره در جلسات را در گزارش سالانه خود به مجمع عمومی صاحبان سهام درج نماید.	ماده ۲۳- عدم تغییر
	ماده ۲۵- دستور جلسات عادی آتی هیات مدیره با پیشنهاد هرکدام از اعضای هیات مدیره یا مدیرعامل تعیین و ترتیب اولویت طرح آن‌ها در جلسات با نظر رئیس هیات مدیره خواهد بود. چنانچه اکثریت اعضای هیات مدیره به صورت مشترک نظر دیگری در خصوص تعیین اولویت‌ها داشته باشند، در این شرایط باید مطابق تصمیم اکثریت اقدام شود.	ماده ۲۴- عدم تغییر
	ماده ۲۶- در صورتی که هر یک از اعضای هیات مدیره با تمام یا بعضی از تصمیمات هیات مدیره مندرج در صورتجلسه مخالف باشند، باید نظر مخالف خود را به همراه دلایل مخالفت در صورتجلسه قید نمایند.	ماده ۲۵- عدم تغییر
	ماده ۲۷- در صورتی که موضوعی از دستور جلسه هیات مدیره خارج شود، دلایل آن باید در صورتجلسه عنوان گردد.	ماده ۲۶- فرآیند تصویب صورتجلسات هیات مدیره باید نظام مند بوده و در صورتی که موضوعی از دستور جلسه هیات مدیره خارج شود، دلایل آن باید در صورتجلسه درج گردد.
فصل چهار - مجامع عمومی صاحبان سهام	ماده ۲۸- شرکت نمی تواند تملک سهام شرکت اصلی خود را داشته باشد. شرکت‌هایی که سهام شرکت اصلی خود را در تملک دارند، باید ظرف مدت یک سال از تاریخ تصویب این دستورالعمل، سهام خود را واگذار کنند. این مدت با موافقت سازمان برای یک دوره قابل تمدید است.	ماده ۲۸- در کلیه ناشران ثبت شده، تملک سهام شرکت اصلی به صورت مستقیم و یا غیرمستقیم توسط شرکتهای فرعی گروه ممنوع است. ناشران مشمول این ماده، باید تریبی اتخاذ کنند تا ظرف مدت یکسال از تاریخ تصویب این دستورالعمل، نسبت به واگذاری سهام اقدام شود. تبصره - سازمان می تواند به منظور حمایت از بازار سرمایه در شرایط خاص، اجرای این ماده را نسبت به برخی ناشران، برای مدت زمانی مشخص به تعویق اندازد.
	ماده ۲۹- در خصوص تشکیل مجامع و اعمال حق رای، هیات مدیره باید قبل از تشکیل مجامع، مالکیت و یا وکالت سهامداران (به غیر از وکالت به متولی دارایی) را تایید و برکه ورود به مجمع را صادر نماید. تبصره - سهامداران می توانند شخصا در مجمع حضور یافته یا شخص دیگری (از طریق وکالت به متولی دارایی یا سایرین) را جهت شرکت در مجمع معرفی نمایند.	ماده ۲۷- عدم تغییر حذف تبصره حذف تبصره
	ماده ۳۰- شرکت باید با تایید سازمان امکان حضور در مجامع عمومی شرکت و اعمال حق رای را به طریق الکترونیکی فراهم آورد.	ماده ۲۹- عدم تغییر در کلیات
	ماده ۳۱- کلیه گزارش‌ها طبق قوانین و مقررات قبل از برگزاری مجمع پس از ارائه به سازمان، از طریق پایگاه اینترنتی شرکت در اختیار عموم قرار داده شود.	ماده ۲۸- با توجه به الزام قرائت گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی در مجامع شرکت، حضور ایشان در کلیه مجامع الزامی بوده و ناشر مکلف است به صورت کتبی از وی دعوت به عمل آورد.
	ماده ۳۲- زمانبندی پرداخت سود سهام باید به گونه‌ای باشد که در هر صورت، سود سهامداران دارای سهام کتتری، پیش از سایر سهامداران پرداخت نشود.	ماده ۲۷- سود سهامداران عمده و کتتری ماده ۳۱- عدم تغییر
	ماده ۳۳- مدیرعامل، اعضای هیات مدیره و رئیس کمیته حسابرسی باید در مجامع شرکت حضور داشته باشند. در صورتیکه تصویب صورت‌های مالی در دستور جلسه مجمع باشد، حضور بالاترین مقام مالی شرکت در زمان طرح و رسیدگی به صورت‌های مالی نیز الزامی است. در هر صورت هیات مدیره باید ترتیبی اتخاذ نماید که اکثریت اعضای هیات مدیره در مجمع حضور داشته باشند. تبصره- عدم حضور مدیران فوق و رئیس کمیته حسابرسی مانع از برگزاری مجمع نخواهد شد ولیکن دلایل عدم حضور باید در همان مجمع به اطلاع سهامداران برسد.	ماده ۳۲- عدم تغییر در کلیات تبصره - عدم تغییر
	ماده ۳۴- در مجمع باید تصمیمات لازم در خصوص بندهای گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی اتخاذ و در صورتجلسه مجمع یا صورت خلاصه مذاکرات مجمع منعکس شود.	ماده ۳۳- عدم تغییر
	ماده ۳۵- حق حضور اعضای غیرموظف هیات مدیره و پاداش هر یک از اعضای هیات مدیره و نحوه جبران خدمات اعضای هیات مدیره عضو کمیته‌های تخصصی هیات مدیره باید در مجمع تعیین شود.	ماده ۳۴- عدم تغییر
	ماده ۳۶- طی برگزاری جلسات مجامع عمومی، باید فرصت کافی و معقول به منظور پرسش و پاسخ سهامداران و هیات مدیره فراهم شود.	ماده ۳۵- در صورتی که به تشخیص نماینده سازمان مفاد این ماده رعایت نشود نماینده سازمان به هیات رئیسه مجمع تذکر خواهد داد و مراتب باید در صورت خلاصه مذاکرات ذکر شود.
	ماده ۳۷- برای تغییر حسابرس مستقل و بازرس قانونی در مجمع، لازم است موضوع در کمیته حسابرسی مورد بحث و بررسی قرار گیرد و دلایل تغییر و نتایج بررسی به منظور پیشنهاد انتخاب حسابرس مستقل جهت طرح در مجمع به هیات مدیره ارائه شود. همچنین عملکرد حسابرس مستقل و بازرس قانونی شرکت و نتایج کار آن‌ها باید توسط کمیته حسابرسی مورد پایش قرار گیرد. تبصره- در صورتیکه شرکت یا سهامداران، قصد ارائه پیشنهاد تغییر حسابرس مستقل و بازرس قانونی قبل از پایان حداکثر دوره تصدی سمت حسابرس مستقل و بازرس قانونی دارند، باید مراتب را با ذکر دلیل به همراه نظر کمیته حسابرسی، حداقل ۱۰ روز قبل از مجمع به اطلاع سازمان برسانند. سازمان پس از بررسی دلایل تغییر، تا ۵ روز قبل از مجمع، نظر خود را اعلام می نماید. در صورت عدم تایید سازمان، باید از تغییر حسابرس مستقل و بازرس قانونی خودداری شود.	ماده ۳۶- عدم تغییر تبصره - عدم تغییر

مقایسه دستورالعمل حاکمیت شرکتی سازمان بورس

به اهتمام: امیرحمزه ملکیان

فصل	دستورالعمل قبلی (مصوب سال ۱۳۹۷)	دستورالعمل جدید (مصوب سال ۱۴۰۱)
فصل پنجم - نحوه انتخاب اعضای هیات مدیره و عضو مستقل هیات مدیره	ماده ۳۸- در صورتی که انتخاب اعضای هیات مدیره در دستور جلسه مجمع باشد، شرکت باید آگهی دعوت را حداقل ۲۵ روز قبل از برگزاری مجمع در روزنامه کثیرالانتشار شرکت درج نماید.	حذف ماده
	ماده ۳۹- سهامدارانی که در نظر دارند به عنوان عضو مستقل هیات مدیره انتخاب شوند، باید در صورت برخورداری از شرایط مربوطه، حداقل ۱۵ روز قبل از برگزاری مجمع، نامزدی خود جهت عضویت در هیات مدیره را به کمیته انتصابات ارائه نمایند. شرکت باید نتایج بررسی خود در خصوص احراز یا عدم احراز شرایط نامزدهای عضویت مستقل در هیات مدیره را حداقل ۵ روز قبل از برگزاری مجمع به سازمان ارائه و افشا نماید.	حذف ماده
	تبصره- اشخاصی که در نظر دارند به عنوان عضو مستقل هیات مدیره انتخاب شوند، باید اقرارنامه استقلال را نیز به کمیته انتصابات ارائه نمایند.	حذف تبصره
	ماده ۴۰- مجمع عمومی باید یک شخص را به عنوان عضو علی البدل مستقل هیات مدیره انتخاب نماید.	حذف ماده
	ماده ۴۱- عضو مستقل هیات مدیره نباید به فعالیت‌ها یا معاملاتی اقدام نماید که استقلال وی مخدوش شود. چنانچه وی شرایط استقلال را از دست بدهد، باید موضوع را فوراً به شرکت اطلاع داده و شرکت نیز آن را فوراً افشا و نسبت به جایگزینی با عضو علی البدل اقدام نماید.	حذف ماده
فصل ششم - باسجذگی و افشای اطلاعات	تبصره- در صورتی که مشخص شود عضو مستقل هیات مدیره شرایط استقلال را از دست داده و اعلام فوری آن به شرکت نموده و یا این که مشخص شود وی از زمان انتخاب، شرایط استقلال را نداشته است، متخلف محسوب شده و حسب مورد طبق دستورالعمل‌های انضباطی ناشران به تخلفات وی رسیدگی می شود.	حذف تبصره
	ماده ۴۲- اطلاعات با اهمیت اعضای هیات مدیره و مدیرعامل، کمیته‌های تخصصی هیات مدیره و اعضای آن‌ها، موظف یا غیرموظف بودن آنان، مستقل بودن آنان، میزان مالکیت سهام آنان در شرکت، عضویت در هیات مدیره سایر شرکت‌ها به صورت یا به نمایندگی، حقوق و مزایای مدیران اصلی و رویه‌های حاکمیت شرکتی و ساختار آن و نحوه ارتباط بین سهامداران و عضو مستقل هیات مدیره باید به نحو مناسب در پایگاه اینترنتی شرکت و در یک یادداشت جداگانه در گزارش تفسیری مدیریت افشا شود.	ماده ۲۷ - عدم تغییر در کلیات
	ماده ۴۳- هیات مدیره باید در گزارش تفسیری مدیریت، ضمن ارزیابی میزان تحقق برنامه‌های راهبردی، گزارش اقدامات شرکت در رابطه با رعایت اصول راهبری شرکتی موضوع این دستورالعمل را ارائه کند. در این گزارش باید گزارش عضو مستقل هیات مدیره در خصوص رعایت اصول حاکمیت شرکتی نیز درج شود.	ماده ۳۸ - عدم تغییر کلیات و صرفاً حذف گزارش عضو مستقل هیات مدیره
فصل ششم - گزارشگری پایداری		ماده ۳۹- شرکت باید با رویکرد توسعه پایدار و ایجاد سازوکاری برای سنجش و ارزیابی توان ایجاد ارزش در کوتاه مدت و بلندمدت، اطلاعات لازم در زمینه مسائل مالی، اقتصادی، زیست محیطی و اجتماعی را در پایگاه اینترنتی خود ارائه نماید. همچنین شرکت باید در گزارش تفسیری و گزارش فعالیت هیات مدیره خود در یک سرفصل مشخص به طور جداگانه تحت عنوان گزارش پایداری به افشای مخارج صورت گرفته در این خصوص بپردازد و در مجمع عمومی عادی به صاحبان سهام ارائه نماید.
		ماده ۴۰- ابعاد افشای گزارش پایداری شرکت به شرح زیر می باشد: الف- بعد محیط زیست نظیر میزان ذخیره و کاهش مصرف انرژی، اقدامات برای کاهش آثار مخرب تنوع زیستی، رعایت مسائل زیست محیطی از دید مشتریان، تفکیک ضایعات و نحوه برخورد با آنها ب- بعد مسئولیت اجتماعی نظیر کمکهای عام المنفعه، دریافت گواهینامه های بهداشت و سلامت کارکنان، رعایت حقوق مصرف کنندگان، ساعات آموزش کارکنان، مشتری مداری ج- بعد اقتصادی نظیر عملکرد اقتصادی، سهم بازار محصول، شاخص های بهره وری تولید و رشد شرکت. تبصره- شرکت ها موظفند به طور کامل کلیه کمک های عام المنفعه و هرگونه پرداخت در راستای مسئولیت های اجتماعی را با جزئیات کامل به طور جداگانه در گزارش تفسیری مدیریت و گزارش فعالیت هیات مدیره افشا کنند.
		ماده ۴۱- حسابرسان مستقل شرکت باید در گزارش خود به مجمع عمومی صاحبان سهام در یک بند جداگانه در خصوص تبصره ماده ۴۰ اظهارنظر کند.
		ماده ۴۲ - کلیه اشخاص مشمول دستورالعمل، موظفند مفاد دستورالعمل را رعایت نمایند. در غیر این صورت شرکت و یا مدیران شرکت، متخلف محسوب شده و حسب مورد و به تناسب تخلف ارتکابی، به یک یا چند نوع از مجازات های انضباطی زیر محکوم می شوند: الف. تذکر کتبی با درج در پرونده ب. اخطار کتبی با درج در پرونده پ. جریمه نقدی ت. سلب صلاحیت از ادامه تصدی سمت
		ماده ۴۳ - شرکتهای درج شده در تابلوی فرمز و نارنجی بازار پایه شرکت فرابورس ایران صرفاً موظف به رعایت مواد ۲۷- ۳۰ و تبصره ماده ۳۶ می باشند.

اهم تغییرات دستورالعمل حاکمیت شرکتی سازمان بورس								
حذف الزام وجود دبیرخانه توسط هیئت مدیره (وجود دبیر هیات مدیره الزامی می باشد)	حذف وجود عضو مستقل در هیات مدیره	الزام به وجود بخشی با عنوان گزارشگری پایداری در گزارش فعالیت هیات مدیره	الزام به دعوت کتبی از حسابرسان جهت حضور در مجامع عمومی	وجود محدودیت در عضویت در کمیته های شرکت های بورس (حداکثر ۳ حضور در کمیته شرکت های بورسی)	بررنگ شدن نقش کمیته ریسک و اعلام وظایف آن	ارائه اقرار نامه مرتبط با آگاهی از الزامات و مسئولیت های قانونی توسط اعضاء هیات مدیره	تغییرات جزئی در نحوه تملک سهام شرکت اصلی توسط شرکت فرعی	تاکید بر برخورد انضباطی با متخلفین عدم رعایت مفاد این دستورالعمل